Europos Sąjungos Taryba

Briuselis, 2026 m. lapkričio 9 d.
(OR. en)

15545/26

COHAFA 92
ALIM 13
FIN 1586
COJUR 60
DEVGEN 183
GENDER 168
CONUN 215
SUSTDEV 94
RELEX 1483

POSĖDŽIO REZULTATAI

nuo:	Tarybos generalinio sekretoriato
kam:	Delegacijoms
Dalykas:	Bendras komunikatas Europos Parlamentui ir Tarybai „Ginti vertybes, skatinti reformas, užtikrinti poveikį: ES humanitariniai veiksmai keičiantis pasaulio tvarkai“ – Tarybos išvados (2026 m. lapkričio 9 d.)

Delegacijoms pridedamos 2026 m. lapkričio 9 d. 4206-ajame Tarybos posėdyje patvirtintos Tarybos išvados dėl bendro komunikato Europos Parlamentui ir Tarybai „Ginti vertybes, skatinti reformas, užtikrinti poveikį: ES humanitariniai veiksmai keičiantis pasaulio tvarkai“.

PRIEDAS

TARYBOS IŠVADOS
DĖL BENDRO KOMUNIKATO EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI „GINTI VERTYBES, SKATINTI REFORMAS, UŽTIKRINTI POVEIKĮ: ES HUMANITARINIAI VEIKSMAI KEIČIANTIS PASAULIO TVARKAI“

1. Taryba palankiai vertina Europos Komisijos ir Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai bendrą komunikatą dėl ES humanitarinių veiksmų keičiantis pasaulio tvarkai[1], kurį sudaro trys ramsčiai: 1) apsauga, 2) veiksmingumas ir 3) partnerystės ryšiai; taip pat atkreipia dėmesį į pridedamus Komisijos tarnybų darbinius dokumentus[2]. Taryba reiškia susirūpinimą dėl pastaraisiais metais didėjančio humanitarinių krizių skaičiaus, jų trukmės ir sudėtingumo, dėl kurių šimtams milijonų žmonių reikia humanitarinės pagalbos;

2. Taryba pabrėžia Europos konsensuso dėl humanitarinės pagalbos[3] ir 1996 m. birželio 20 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1257/96 dėl humanitarinės pagalbos[4] svarbą. tokiu metu, kai pasaulinė humanitarinio finansavimo aplinka vis dar patiria didelį spaudimą, o humanitarinė pagalba vis labiau politizuojama, Taryba palankiai vertina Europos Sąjungos siekį išlikti patikima ir nuspėjama paramos teikėja. ES ir jos valstybės narės, kaip pagrindinės humanitarinės pagalbos teikėjos pasaulyje, tebėra tvirtai įsipareigojusios ginti tarptautinę humanitarinę teisę (THT) ir teikti poreikiais grindžiamą, į žmones orientuotą humanitarinę pagalbą, pagrįstą pagrindiniais žmoniškumo, neutralumo, nešališkumo ir nepriklausomumo principais; taip pat gelbėti gyvybes, apsaugoti nuo krizių nukentėjusius asmenis ir apsaugoti žmogaus orumą didžiausių krizių metu;

---

1 Dok. 9828/26.
2 Dok. 9828/26 ADD1, dok. 9828/26 ADD2, dok. 9828/26 ADD3.
3 OL C 25, 2008 1 30, p. 1.
4 OL L 163, 1996 7 2, p. 1.

3. Taryba pabrėžia esminį vietos ir nacionalinių valdžios institucijų kartu su tarptautinėmis ir nacionalinėmis nevyriausybinėmis organizacijomis bei vietos humanitarinės pagalbos teikėjais vaidmenį koordinuojant, teikiant ir palaikant veiksmingą humanitarinę pagalbą jų pačių kontekstuose, pasinaudojant vietos žiniomis, puoselėjant bendradarbiavimą ir užtikrinant, kad pagalba veiksmingai ir teisingai pasiektų nukentėjusias bendruomenes;

4. be to, Taryba pabrėžia esminį Jungtinių Tautų atliekamą koordinavimo ir įgyvendinimo vaidmenį reaguojant į humanitarines krizes[5] ir akcentuoja pasaulinę humanitarinę apžvalgą kaip bendrą orientyrą ES ir jos valstybėms narėms priimant poreikiais grindžiamus humanitarinius sprendimus. Taryba pabrėžia, kad būtina laiku ir įtraukiai įgyvendinti ir užtikrinti humanitarinės sistemos peržiūrą ir iniciatyvos „JT80“ bei susitarimo „Grand Bargain“ reformų procesus, nes tai yra veiksmingesnės, atsparesnės ir atskaitingesnės humanitarinės sistemos pagrindas;

5. kalbant apie apsaugos ramstį, Taryba palankiai vertina ketinimą visapusiškai pasinaudoti ES humanitarinėmis, politinėmis, ekonominėmis, saugumo ir diplomatinėmis priemonėmis siekiant padėti užkirsti kelią humanitarinėms krizėms, jas sušvelninti ir į jas reaguoti, kartu išlaikant principinį požiūrį. Taryba pritaria tam, kad daug dėmesio skiriama Europos komandos principui stiprinant koordinuotą ES vadovaujamą humanitarinę diplomatiją, kuria remiamos daugiašalės humanitarinės pastangos. Europos komandos principas turėtų būti grindžiamas atitinkamais ES ir jos valstybių narių pranašumais ir įgyvendinamas labiau koordinuojant veiksmus su ES specialiaisiais įgaliotiniais, ES specialiaisiais pasiuntiniais ir misijų vadovais ir, kai tinkama, paskiriant humanitarinės diplomatijos ryšių punktus;

[5] Dok. 8966/21.

6. Taryba primena pareigą visomis aplinkybėmis gerbti THT ir užtikrinti, kad jos būtų laikomasi[6]. Taryba pabrėžia, jog svarbu, kad THT laikymosi skatinimas taptų ES išorės veiksmų pagrindu[7]. Šiuo atžvilgiu Taryba dar kartą patvirtina, kad ES humanitarinė diplomatija atlieka itin svarbų vaidmenį apsaugant humanitarinę erdvę, be kita ko, skatinant visapusišką, saugų, greitą ir nekliudomą humanitarinės pagalbos teikimą ir propaguojant visų civilių gyventojų, įskaitant humanitarinį ir medicinos personalą, apsaugą. Be to, Taryba palankiai vertina darbą, susijusį su pasauline iniciatyva, kuria siekiama atgaivinti politinį įsipareigojimą laikytis THT[8];

7. Taryba reiškia didelį susirūpinimą dėl nerimą keliančio ir sistemingo THT pažeidimų gausėjimo ir didėjančio jų normalizavimo ir primena, kad vykdant humanitarinius veiksmus daugiausia dėmesio reikia skirti apsaugai, laikantis 2024 m. Tarybos išvadų dėl apsaugos vietose, kuriose reikalinga humanitarinė pagalba[9]. ES yra labai susirūpinusi dėl beatodairiško sprogstamųjų ginklų, įskaitant dronus ir autonomines ginklų sistemas, naudojimo tankiai gyvenamose vietovėse ir dėl tokio naudojimo poveikio civiliams gyventojams ir civiliniams objektams. Taryba pakartoja, kad visos ginkluotų konfliktų šalys turi imtis visų būtinų atsargumo priemonių, kad užtikrintų civilių gyventojų ir civilių objektų apsaugą konflikto metu; kad būtent ginkluotų konfliktų šalims tenka pirminė pareiga patenkinti gyventojų, esančių jų kontroliuojamoje teritorijoje, poreikius ir kad valstybės ir ginkluotų konfliktų šalys turi laikytis savo pareigos leisti greitai, saugiai ir nekliudomai teikti humanitarinę pagalbą ir palengvinti jos teikimą. Taryba taip pat pripažįsta iššūkius, kurie kyla dėl dezinformacijos ir manipuliavimo informacija trukdant laikytis THT ir didinant riziką humanitariniam ir medicinos personalui;

---

6 Dok. 14487/19, kaip nustatyta keturių Ženevos konvencijų bendrame 1 straipsnyje.
7 Kaip nurodyta ES gairėse dėl skatinimo laikytis THT 04_hr_guidelines_humanitarian_en_0.pdf.
8 https://www.icrc.org/en/global-initiative-international-humanitarian-law.
9 Dok. 9736/24.

8. ES tebėra tvirtai pasiryžusi kovoti su nebaudžiamumu už sunkiausius tarptautinius nusikaltimus ir primena, kad pagal Ženevos konvencijas visos valstybės privalo atlikti tyrimą ir prireikus vykdyti įtariamųjų sunkiais THT pažeidimais baudžiamąjį persekiojimą arba juos išduoti. Taryba pakartoja tvirtai remianti Tarptautinį baudžiamąją teismą (TBT) jam atliekant esminį vaidmenį kovoje su nebaudžiamumu už visai tarptautinei bendruomenei susirūpinimą keliančius sunkiausius nusikaltimus. Taryba skatina tarptautinį bendradarbiavimą tarptautinių nusikaltimų tyrimo ir baudžiamojo persekiojimo už juos srityje ir pabrėžia, kad svarbu užtikrinti teisingumą visoms aukoms;

9. Taryba tebėra pasiryžusi didinti humanitarinės pagalbos darbuotojų saugą ir saugumą ir palankiai vertina komunikate nurodytas didesnes pastangas, įskaitant nuolatinio mechanizmo „Protect Aid Workers“ įsteigimą. Taryba primena, kad ES ir jos valstybės narės pritarė Deklaracijai dėl humanitarinės pagalbos darbuotojų apsaugos[7];

10. Taryba pabrėžia savo pasiryžimą naudoti ES humanitarinę pagalbą, kad būtų geriau tenkinami pažeidžiamiausioje padėtyje esančių asmenų ir asmenų, kuriems kyla didžiausia diskriminacijos, įskaitant daugialypes ir sąveikines jos formas, rizika, poreikiai. Taryba pripažįsta, kad vaikai, įskaitant papildomai pažeidžiamus vaikus, patiria neproporcingą poveikį ir susiduria su ypač didele su apsauga susijusia rizika krizių metu. Taryba primena ES gaires dėl vaikų ir ginkluotųjų konfliktų[10] – ES politikos sistemą dėl konfliktų nukentėjusių vaikų apsaugos. Taryba taip pat atkreipia dėmesį į konkretų asmenų su negalia pažeidžiamumą ir kliūtis, su kuriomis jie susiduria norėdami gauti humanitarinę pagalbą, pabrėždama jų prasmingą dalyvavimą visame humanitarinės programos cikle. Taryba dar kartą patvirtina, kad psichikos sveikata ir psichosocialinė parama turi būti neatsiejama pasirengimo, reagavimo ir atkūrimo veiklos dalis visuose sektoriuose;

---

10 EEAS-EU-Guidelines-CAAC.pdf (EIVT ir ES gairės „Nuo ginkluotųjų konfliktų nukentėję vaikai“).

11. Taryba reiškia susirūpinimą dėl to, kad padaugėjo patikrintų seksualinio smurto ir smurto dėl lyties, įskaitant su konfliktais susijusį seksualinį smurtą, atvejų, o moterys ir mergaitės patiria neproporcingą to poveikį. Taryba primena, kad seksualinis smurtas ir smurtas dėl lyties, įskaitant su konfliktais susijusį seksualinį smurtą, pagal tarptautinę teisę gali būti laikomi karo nusikaltimais arba nusikaltimais žmoniškumui. Taryba dar kartą patvirtina savo pasiryžimą remti pastangas užkirsti kelią seksualiniam smurtui ir smurtui dėl lyties, sumažinti jo atvejų ir į jį reaguoti, be kita ko, vykdant darbą, susijusį su Raginimu imtis veiksmų siekiant apsaugoti nuo smurto dėl lyties ekstremaliųjų situacijų atveju[11]. Taryba ragina Komisiją ir ES valstybes nares aktyviai dirbti siekiant skatinti lyčių lygybę, įskaitant paramą moterų teisių organizacijoms. Be to, Taryba ragina Komisiją ir valstybes nares patenkinti visų moterų, vyrų, mergaičių ir berniukų apsaugos poreikius įgyvendinant lanksčius, pritaikomus, konfliktų įveikimo ir į lyčių lygybę orientuotus metodus, laikantis ES veiksmų plano dėl moterų, taikos ir saugumo[12] bei Tarybos išvadų dėl moterų, taikos ir saugumo[13], ir atkreipia dėmesį į Europos Komisijos ir vyriausiojo įgaliotinio Trečiąjį lyčių lygybės veiksmų planą[14];

12. ES tebėra pasiryžusi šiame kontekste propaguoti, apsaugoti ir užtikrinti visas žmogaus teises ir visapusiškai bei veiksmingai įgyvendinti Pekino veiksmų platformą ir Tarptautinės konferencijos gyventojų ir vystymosi klausimais veiksmų programą bei jų peržiūros konferencijų rezultatus ir tebėra įsipareigojusi užtikrinti lytinę ir reprodukcinę sveikatą bei teises. Atsižvelgdama į tai, ES dar kartą patvirtina savo pasiryžimą propaguoti, ginti ir užtikrinti kiekvieno asmens teisę nepatiriant diskriminacijos, prievartos ir smurto visiškai kontroliuoti ir laisvai bei atsakingai spręsti klausimus, susijusius su savo seksualumu ir lytine bei reprodukcine sveikata. ES taip pat pabrėžia, kad reikia užtikrinti visuotinę prieigą prie kokybiškos ir įperkamos visapusiškos informacijos bei švietimo apie lytinę ir reprodukcinę sveikatą, įskaitant visapusišką lytinį švietimą, ir prie sveikatos priežiūros paslaugų;

---

11 Call to Action - Protection from Gender-Based Violence in Emergencies | Join the Fight Against GBV in Crises.
12 Dok. 11031/19
13 Dok. 14716/22 ir dok. 15086/18.
14 Dok. 13343/20.

13. Taryba griežtai smerkia bado kaip karo metodo naudojimą ir dar kartą patvirtina savo pasiryžimą spręsti maisto stygiaus ir netinkamos mitybos problemas. Taryba pabrėžia, kad reikia teikti gyvybiškai svarbią pagalbą maisto srityje, kartu užtikrinant prieigą prie švaraus geriamojo vandens, kad, kai įmanoma, būtų remiamas vietos maisto sistemų ir rinkų veikimas, taip padedant bendruomenėms didinti atsparumą ir geriau atlaikyti būsimus sukrėtimus;

14. Taryba dar kartą pakartoja savo pasiryžimą kuo labiau sušvelninti bet kokį galimą nenumatytą ES ribojamųjų priemonių neigiamą poveikį aiškiais principais pagrįstoms humanitarinėms operacijoms. Ji pabrėžia, kad į ES ribojamųjų priemonių režimus svarbu nuosekliai įtraukti humanitarines išimtis ir užtikrinti, kad būtų nustatyta veiksminga sistema, pagal kurią humanitarinės organizacijos galėtų tokiomis išimtimis naudotis. Taryba toliau svarstys galimybę į ES autonominius sankcijų režimus įtraukti sunkius THT pažeidimus kaip įtraukimo į sąrašą pagrindą;

15. Taryba pripažįsta humanitarinės pagalbos teikėjų papildomumo svarbą siekiant padidinti humanitarinio reagavimo veiksmingumą. Taryba pabrėžia itin svarbų tarptautinių ir nacionalinių nevyriausybinių organizacijų bei vietos humanitarinės pagalbos teikėjų, kaip pirmosios linijos reaguotojų ir humanitarinės pagalbos partnerių, vaidmenį, ypač sunkiai pasiekiamose vietovėse. Šiuo atžvilgiu Taryba primena pagal susitarimą „Grand Bargain“ prisiimtus įsipareigojimus, visų pirma susijusius su veiklos pritaikymu vietos kontekstui ir lanksčiu finansavimu. Taryba pabrėžia, kad vietos bendruomenės ir nacionalinės NVO yra vieni iš veiksmingiausių subjektų inicijuojant reagavimo ir atkūrimo pastangas ir turėtų imtis vadovaujamo vaidmens priimant joms įtakos turinčius sprendimus ir vykdant su jomis susijusius procesus. Taryba remia pasiryžimą įgalinti vietos bendruomenes ir vietos subjektus ir pabrėžia, kad tai turi tapti atsakomybės prieš nukentėjusius asmenis sistemomis. Taryba pritaria Komisijos parengtoms naujoms veiklos pritaikymo vietos kontekstui veiksmų gairėms, be kita ko, tikslui ne vėliau kaip 2027 m. vietos ir nacionaliniams subjektams, įskaitant moterų vadovaujamas ir pabėgėlių vadovaujamas organizacijas ir asmenų su negalia organizacijas, kuo labiau tiesiogiai skirti 25 % ES humanitarinio finansavimo ir remti pastangas kurti labiau vietines, konkrečioms vietovėms pritaikytas koordinavimo struktūras, kuriose dalyvautų ir pilietinės visuomenės organizacijos bei vietos valdžios institucijos;

16. Taryba pripažįsta unikalų Tarptautinio Raudonojo Kryžiaus ir Raudonojo Pusmėnulio judėjimo, kaip vieno iš pagrindinių pasaulinės humanitarinės sistemos ramsčių, vaidmenį ir ragina ES, judėjimą ir kitus humanitarinės pagalbos partnerius toliau bendradarbiauti, kad būtų sustiprintas koordinuotas, veiksmingas ir vietos lygmeniu vadovaujamas humanitarinis reagavimas;

17. be to, Taryba pripažįsta, kad svarbu, kai įmanoma ir tinkamai atsižvelgiant į humanitarinius principus, dirbti kartu su priimančiųjų šalių vyriausybėmis, be kita ko, šalyse, kurios susiduria su užsitęsusiu perkėlimu. Taryba pabrėžia, kad lygiavertės partnerystės teikiant tinkamą paramą yra pagrindas pereiti nuo lygiagrečių humanitarinių sistemų prie įtraukių ir tvarių galimybių naudotis nacionalinėmis socialinėmis paslaugomis ir savarankiškumo bei tvarių sprendimų galimybių. Tai yra esminiai elementai gerinant galimybes naudotis pagrindinėmis socialinėmis, ekonominėmis ir juridinėmis teisėmis ir užtikrinant veiksmingą pagalbą;

18. veiksmingumo ramsčio srityje Taryba pripažįsta, kad humanitarinės tiekimo grandinės yra strateginės humanitarinius veiksmus įgalinančios priemonės, ypač tais atvejais, kai vietos rinkos ar grynųjų pinigų išdavimas nebeveikia. Taryba palankiai vertina Humanitarinės pagalbos tiekimo grandinės lyderystės grupę (HLGSC) ir kitas susijusias iniciatyvas, kuriomis skatinamas labiau bendradarbiavimu grindžiamas, vietos lygmeniu vadovaujamas, į lyčių lygybę orientuotas ir aplinkos atžvilgiu tvarus tiekimo grandinės modelis[15]. Taryba pabrėžia, kad suvaržytoje finansavimo aplinkoje reikia mažinti pastangų dubliavimą ir kuo labiau padidinti išlaidų efektyvumą bei bendradarbiavimą – nuo viešųjų pirkimų iki vežimo paskutine atkarpa. Tam reikia dažniau naudotis bendrais viešaisiais pirkimais, sutelktais logistikos ištekliais, dalijimusi duomenimis ir sąveikiomis sistemomis, kartu geriau išnaudojant esamus humanitarinius centrus ir logistikos pajėgumus;

---

[15] Laikantis Humanitarinės pagalbos teikėjų deklaracijos dėl klimato ir aplinkos (Europos civilinės saugos ir humanitarinės pagalbos operacijos) principų Humanitarian aid donors' declaration on climate and environment - European Civil Protection and Humanitarian Aid Operations (anglų k.).

19. pagal naują modelį pirmenybė turėtų būti teikiama vietos viešiesiems pirkimams, pasirengimui ir iš anksto numatytiems veiksmams, užtikrinant, kad subjektai prieš įvykstant krizėms būtų iš anksto pasirengę atsargų, turėtų ilgalaikius paslaugų susitarimus ir koordinavimo protokolus. Taryba prašo Komisijos ir ES valstybių narių paspartinti paramos teikėjų atitikties reikalavimų derinimą, taip pat konkrečių tiekimo grandinės reformos iniciatyvų finansavimą. Taryba taip pat ragina ES ir jos valstybes nares, kai įmanoma, vykdyti bendras operacijas;

20. be to, Taryba pripažįsta skaitmeninimo, patikimų ir suskirstytų duomenų rinkimo ir dalijimosi jais bei sąveikių sistemų visoje humanitarinėje sistemoje svarbą siekiant padidinti humanitarinių veiksmų veiksmingumą, efektyvumą ir atsakomybę už juos. Taryba pabrėžia, kad skaitmeniniai sprendimai turėtų būti kuriami ir diegiami atsakingai, įtraukiai ir orientuojantis į žmogų, tinkamai atsižvelgiant į duomenų apsaugą ir atsakingą duomenų valdymą;

21. Taryba palankiai vertina pasiūlymą išplėsti pokyčius skatinančias sąlygas, be kita ko, didinant daugiamečio, negriežtai paskirstyto ir nepaskirto finansavimo dalį ir toliau paprastinant dotacijų valdymą, ir prašo ES valstybių narių teikti pirmenybę kokybiškam finansavimui. Taryba ypač palankiai vertina pasiūlymus didinti humanitarinį finansavimą pasitelkiant visas sukauptas lėšas, kartu pripažindama pagrindinio finansavimo svarbą, ir pritaria tam, kad būtų propaguojamas Europos komandos principas. Taryba pabrėžia, kad didinant sukauptų lėšų kiekį kartu turėtų būti taikomi proporcingi valdymo, skaidrumo ir atsakomybės mechanizmai ir dedama daugiau pastangų teisingiau dalytis rizika, užtikrinant, kad finansavimas veiksmingai pasiektų tinkamiausius subjektus, įskaitant subjektus, veikiančius sunkiai pasiekiamose vietovėse. Taryba dar kartą patvirtina, kad daugiafunkcė pagalba grynaisiais pinigais gali pagerinti įvairius humanitarinius rezultatus, kartu remiant vietos ekonomiką ir didinant atsparumą, ir gali prisidėti prie veiksmingesnio, ekonomiškai efektyvesnio ir labiau į žmones orientuoto humanitarinio reagavimo. Kai įmanoma ir aktualu, pirmenybė turėtų būti teikiama grynaisiais pinigais grindžiamai pagalbai. Taryba ragina Komisiją ir ES valstybes nares suderinti paramos teikėjų reikalavimus ir procedūras, visų pirma susijusius su išsamiu patikrinimu, atitiktimi, auditu ir ataskaitų teikimu, ir stiprinti dalijimąsi informacija, kad būtų sumažintas pastangų dubliavimas;

22. kalbant apie partnerystės ryšių ramstį, primindama Tarybos išvadas dėl atsparumo didinimo šalyse partnerėse vykdant ES išorės veiksmus[16] ir laikydamasi Tarybos išvadų dėl nuoseklaus požiūrio į pažeidžiamumą, ES išorės veiksmų priemonių ir darnaus vystymosi rezultatų[17], Taryba palankiai vertina naujai parengtą ES integruoto požiūrio į pažeidžiamumą viziją. Taryba pabrėžia integruotų, konkrečioms aplinkybėms pritaikytų, žmogaus teisėmis grindžiamų, konfliktams atžvalgių ir į lyčių lygybę orientuotų požiūrių, kuriuos pasitelkiant sprendžiami pažeidžiamumo klausimai, didinamas atsparumas ir remiama tvari taika ir vystymasis, svarbą. Integruotas požiūris į pažeidžiamumą turi apimti tvirtesnį, sistemingą bendradarbiavimą su pilietine visuomene, įskaitant moterų vadovaujamas ir moterų teisių organizacijas, jaunimą ir asmenų su negalia organizacijas, kartu kuo labiau palaikant dialogą su nacionalinėmis, regioninėmis ir vietos valdžios institucijomis. Taryba taip pat pakartoja, kad svarbu stiprinti socialinės apsaugos sistemas ir užtikrinti vienodas galimybes naudotis pagrindinėmis paslaugomis, nes tai yra pagrindiniai atsparumo, socialinės sanglaudos ir ilgalaikio stabilumo veiksniai;

23. Taryba pabrėžia, kad reikia nustatyti prioritetus ir stiprinti veiksmų koordinavimą Komisijoje ir bendradarbiauti su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais, pavyzdžiui, Europos investicijų banku, Pasaulio banku ir kitomis tarptautinėmis finansų įstaigomis, kai tinkama. Taryba pabrėžia, kad Europos komandos iniciatyva yra vertinga ES subjektų tarpusavio politinio koordinavimo, bendros analizės, kolektyvinio pozicijos nustatymo ir bendro įgyvendinimo platforma, visų pirma nestabiliomis aplinkybėmis;

24. atkreipdama dėmesį į tai, kad veiksmingam humanitarinės pagalbos, vystymosi ir taikos sąsajos įgyvendinimui reikia daugiašalės reformos ir įgaliotų JT nuolatinių koordinatorių /humanitarinių reikalų koordinatorių sistemos, Taryba dar kartą patvirtina, kad ES yra pasirengusi bendradarbiauti su partneriais toliau vykdant JT reformą, siekiant veiksmingesnės, ekonomiškai efektyvesnės ir gebančios geriau reaguoti JT sistemos, galinčios veiksmingai pasiekti rezultatų visuose trijuose humanitarinės pagalbos, vystymosi ir taikos sąsajos ramsčiuose, laikantis nuoseklaus prie vietos aplinkybių pritaikyto požiūrio;

---

16 Dok. 11777/25.
17 Dok. 9285/26.

25. Taryba pabrėžia, kad svarbu išlikti angažuotiems itin ir ypač nestabiliomis aplinkybėmis, visų pirma užsitęsusių ar nepakankamai sprendžiamų krizių atvejais ir politiškai sudėtingoje aplinkoje, įskaitant nevalstybinių ginkluotų grupuočių kontroliuojamas teritorijas, taikant lanksčius, pritaikomus ir konfliktams atžvalgius metodus, grindžiamus žalos nedarymo principu;

26. primindama Tarybos išvadas dėl nuoseklaus požiūrio į pažeidžiamumą[18] ir Tarybos išvadas dėl strategijos „Global Gateway“[19], Taryba pakartoja strategijos „Global Gateway“ – ES pasaulinio masto investavimo strategijos – potencialą nestabiliomis aplinkybėmis sutelkti viešuosius ir privačiuosius išteklius, kad būtų panaikintas pasaulinis investicijų atotrūkis skaitmeniniame, klimato ir energetikos, transporto, sveikatos, švietimo ir mokslinių tyrimų sektoriuose. Ji turėtų tinkamai papildyti kitus nestabiliomis aplinkybėmis taikyti skirtus specialius metodus ir priemones, laikantis visapusiško 360 laipsnių požiūrio, derinant pokyčius skatinančią infrastruktūrą su galimybių atveriančios aplinkos reformomis, atspindint tai, kad svarbu skatinti abiem pusėms naudingas partnerystes, kuriomis prisidedama tiek prie šalių partnerių darnaus vystymosi ir atsparumo, be kita ko, nestabiliomis aplinkybėmis ir mažiausiai išsivysčiusiose šalyse, tiek prie strateginių Sąjungos interesų įgyvendinimo;

27. Taryba pakartoja, kad klimato kaita ir aplinkos būklės blogėjimas yra didėjantys humanitarinių poreikių veiksniai, lemiantys gyventojų persikėlimą, apsirūpinimo maistu nesaugumą, mitybos nepakankamumą, vandens trūkumą, susilpnėjusią infrastruktūrą bei sumažėjusį atsparumą ir pragyvenimo šaltinių praradimą. Taryba dar kartą patvirtina ES įsipareigojimą remti tikslingesnius, į ateitį orientuotus, rizikos vertinimu grindžiamus ir pažangius klimato kaitos atžvilgiu humanitarinius veiksmus ir ragina įgyvendinti Humanitarinės pagalbos teikėjų deklaraciją dėl klimato ir aplinkos. Ji pabrėžia, kokie svarbūs yra metodai, kuriais remiamos pažeidžiamos bendruomenės, kad jos imtųsi išankstinių veiksmų prisitaikyti prie su klimatu ir aplinka susijusių sukrėtimų trumpuoju–vidutinės trukmės laikotarpiu, ir tikslinės iniciatyvomis, kuriomis padedamas pagrindas ilgalaikiam atsparumui;

---

18 Dok. 9285/26.
19 Dok. 10349/26.

28. primindama Tarybos išvadas dėl nelaimių rizikos mažinimo ES išorės veiksmų srityje[20] ir susitarimo „Grand Bargain“ konferencijos baigiamąjį dokumentą dėl išankstinių veiksmų masto didinimo, Taryba palankiai vertina perėjimą nuo reagavimo į krizes prie aktyvesnių, rizikos vertinimu pagrįstų ankstyvų ir išankstinių veiksmų ir ragina tvirtai įsipareigoti teikti didesnę, specialiai skiriamą ir tvarią ES paramą, be kita ko, išankstinių veiksmų sistemoms. Taryba pripažįsta novatoriško rizikos finansavimo, kaip vieno iš tokių metodų, potencialą, pabrėždama, kad reikia koordinuotų vietos ir regioninių nelaimių rizikos valdymo sistemų ir sustiprintos vyriausybės atsakomybės bendradarbiaujant humanitarinės pagalbos ir civilinės saugos srityse. Taryba ragina Komisiją ir ES valstybes nares skatinti labiau suderinti finansavimo metodus ir išankstinių veiksmų sistemas, remiantis esamais koordinavimo mechanizmais;

29. Taryba dar kartą patvirtina, jog svarbu užtikrinti, kad ES oficiali parama vystymuisi (OPV) būtų tinkamai ir skaidriai nukreipta ten, kur susidarė nestabilios ir konflikto suformuotos aplinkybės, ir išsaugoti pažangą siekiant ES bendro OPV tikslo dėl mažiausiai išsivysčiusių šalių. Taryba taip pat primena Tarybos išvadas dėl humanitarinio finansavimo trūkumo problemos sprendimo[21] ir įsipareigojimą iki 2030 m. bent 0,7 % bendrų BNP skirti OPV ir užtikrinti, kad tinkama dalis, pavyzdžiui, 10 % OPV, būtų skirta humanitariniams veiksmams, remiantis esamu humanitariniu poreikiu;

30. Taryba pripažįsta, kad svarbu bendradarbiauti su įvairiais subjektais vietose, kuriose reikalinga humanitarinė pagalba, siekiant visapusiškiau patenkinti humanitarinius poreikius, pasinaudoti įvairiais požiūriais ir panaikinti humanitarinio finansavimo trūkumą. Šiuo atžvilgiu Taryba labai palankiai vertina siekį sutelkti papildomų išteklių, siekiant papildyti ES ir jos valstybių narių OPV, ir glaudžiau bendradarbiauti su privačiuoju sektoriumi, filantropinėmis organizacijomis ir finansų įstaigomis atsakingu, atskaitingu ir skaidriu būdu, laikantis humanitarinių principų;

---

20 Dok. 14463/22.
21 Dok. 9598/23.

31. Taryba prašo Komisijos ir vyriausiosios įgaliotinės:

– ne vėliau kaip 2026 m. lapkričio mėn. Tarybai pateikti konkrečias bendro komunikato įgyvendinimo veiksmų gaires, be kita ko, dėl pagrindinių iniciatyvų, įsipareigojimų ir pastangų skatinti veiksmų koordinavimą laikantis Europos komandos principo, ir kasmet teikti bendro komunikato įgyvendinimo ataskaitas; tai, be kita ko, turėtų apimti dėmesį strateginio ir nuoseklaus požiūrio į humanitarinę diplomatiją plėtojimui, pažangos, padarytos siekiant tikslo nukreipti bent du trečdalius humanitarinio finansavimo taikant pokyčius skatinančias sąlygas, ataskaitų teikimui ir Humanitarinės pagalbos tiekimo grandinės lyderystės grupės rekomendacijų įgyvendinimo pažangos skatinimui ir vykdomų reformų skatinimui, kad humanitarinės pagalbos tiekimo grandinė veiksmingai atitiktų humanitarinius poreikius;

– reguliariai teikti ataskaitas Tarybai dėl pranešimų siekiant humanitarinės diplomatijos prioritetus, įskaitant THT laikymąsi ir atsakomybę, visų civilių gyventojų, įskaitant humanitarinį ir medicinos personalą, apsaugą ir galimybę teikti humanitarinę pagalbą sistemingai integruoti į ES dvišalį politinį, saugumo ir ekonominį dialogą su trečiosiomis valstybėmis;

– stiprinti ES institucijų ir institucinių subjektų, ES valstybių narių ir kitų atitinkamų humanitarinės pagalbos partnerių veiksmų koordinavimą visose bendro komunikato srityse, be kita ko, pasitelkiant nestabilumo sistemas itin nestabiliomis aplinkybėmis; skatinti veiksmus laikantis Europos komandos principo visais skirtingais aspektais, įskaitant politikos koordinavimą, bendrus pranešimus ir veiksmingą planavimą bei veiklos derinimą;

– įgyvendinti ES integruotą požiūrį į pažeidžiamumą, be kita ko, taikant sustiprintus humanitarinės pagalbos, vystymosi ir taikos sąsajos metodus, ir, kai aktualu, pranešti Tarybai apie padarytą pažangą;

– visapusiškai pasinaudoti humanitarinės pagalbos, vystymosi ir taikos sąsaja, įskaitant pereinamojo laikotarpio aplinkybes ir aplinkybes, kurioms netaikomi itin prioritetiniai humanitarinio reagavimo planai, siekiant šalinti pagrindinius pažeidžiamumo ir užsitęsusių ir daugialypių krizių veiksnius ir skatinti taikos kūrimo ir tarpininkavimo siekiant taikos procesus, kartu užtikrinant principais grindžiamą humanitarinį atsaką;

– naudoti visas turimas priemones, įskaitant vystomąjį bendradarbiavimą, diplomatinį angažavimąsi, taikos kūrimą, tarpininkavimą, saugumo sektoriaus angažavimąsi ir BSGP misijas bei operacijas, glaudžiai bendradarbiaujant su ES valstybėmis narėmis, kad būtų šalinamos pagrindinės pažeidžiamumo priežastys ir stiprinama jų parama taikos kūrimui, tarpininkavimui ir konfliktų prevencijai;

32. Taryba ragina Komisiją:

– reguliariai teikti Tarybai ataskaitas dėl humanitarinio finansavimo trūkumo, dėl finansavimo trūkumo labiausiai nepakankamai finansuojamų ar didelių krizių atveju ir dėl prieigos apribojimų;

– toliau užtikrinti, kad Europos komandos iniciatyva būtų tvirtesnė humanitarinės sistemos rėmėja vykdant humanitarinės sistemos peržiūrą, kaip platesnės iniciatyvos „JT80“ ir reformų darbotvarkės dalį, bendradarbiaujant su atitinkamomis JT agentūromis ir NVO partnerėmis, daugiausia dėmesio skiriant didesniam veiksmingumui, pritaikymui vietos kontekstui, bendriems sprendimams, nuspėjamam ir lanksčiam finansavimui, paprastesnei koordinavimo tvarkai ir didesnei atsakomybei prieš nukentėjusius gyventojus;

– mažinti struktūrines kliūtis, trukdančias tiesiogiai teikti ES finansavimą vietos subjektams, be kita ko, kiek tai susiję su išsamiu patikrinimu, tinkamumu finansuoti, reikalavimų laikymosi išlaidomis, rizikos pasidalijimo partnerystės kokybe ir dalyvavimu politiniame dialoge, ir į būsimus vertinimus įtraukti platesnio užmojo tikslus ir platesnio masto pritaikymo vietos kontekstui pastangas; apsvarstyti galimybę toliau didinti finansavimą vietos ir nacionaliniams subjektams kuo labiau tiesiogiai, viršijant 2027 m. lyginamąjį standartą, ir tuo pagrįsti veiksmus po tos datos;

– nustatyti galimybes padidinti lankstesnį ir nuspėjamesnį humanitarinį finansavimą, be kita ko, naudojantis sukauptomis lėšomis, ir užmegzti naujas partnerystes su privačiuoju sektoriumi, filantropiniais fondais ir finansų įstaigomis, kad būtų galima geriau pasinaudoti tų partnerių veikla vietose, kuriose reikalinga humanitarinė pagalba;

– išplėtoti pasiūlymus dėl konkrečių Europos komandos iniciatyvų, kuriomis siekiama išplėsti ES ir jos valstybių narių kolektyvinius humanitarinius veiksmus.